

Nr 12.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående upplåtelse av rätt till bearbetande av icke inmutningsbara mineralfyndigheter å kronojord; given Stockholms slott den 9 januari 1942.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Herman Eriksson.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 9 januari 1942.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Eriksson, anför efter gemensam beredning med chefen för jordbruksdepartementet:

Med anledning av en av Kungl. Maj:t avlåten proposition, nr 161, medgav 1909 års riksdag (skrivelse nr 133), att för de fall, beträffande vilka icke i annan ordning särskilda bestämmelser med riksdagens medverkan träffats, för tiden intill den 15 maj 1910 Kungl. Maj:t skulle äga

ej mindre åt svenska män bevilja tillstånd att mot den årliga avgäld och under de villkor i övrigt, Kungl. Maj:t bestämde, å kronojord inom visst å marken utstakat område under en tid för varje gång av högst tio år med andras uteslutande med arbete belägga och sig tillgodogöra mineralfyndigheter av andra slag, än som enligt 1 § gruvestadgan kunde utgöra föremål

för inmutning, med rätt för koncessionsinnehavaren att, därest vid upplåtelse-
setidens utgång dylik upplåtelse fortfarande bleve av riksdagen medgiven,
äga företräde till överenskommelse om fortsatt arbete med fyndighetens till-
godogörande på de villkor, Kungl. Maj:t då på grund av sig företeende om-
ständigheter kunde finna gott bestämma,

än även åt sådan koncessionsinnehavare för den tid, varunder koncessio-
nen beviljats, upplåta erforderlig mark för vägar samt för anläggning av
verkstäder och arbetarbostäder med skyldighet för koncessionsinnehavaren
att för sålunda åt honom upplåtna förmåner gälda visst årligt arrende, som
skulle bestämmas genom särskild uppskattning före upplåtelsens medgivande.

Medgivande av enahanda innebörd har sedermera, på därom av Kungl.
Maj:t gjorda framställningar, lämnats av riksdagen varje år, senast av
1941 års riksdag enligt dess skrivelse nr 56. Den tid, för vilken medgivan-
det lämnats, har alltsedan år 1912 omfattat ett år, räknat från och med
den 1 juli. Sedan gruvestadgan upphört att gälla den 1 januari 1940, avser
medgivandet andra mineralfyndigheter än sådana, som omförmålas i 1 §
gruvlagen den 3 juni 1938.

*Departements-
chefen.*

Framställning torde nu böra göras hos riksdagen om bemyndigande för
ytterligare ett år eller till och med den 30 juni 1943 åt Kungl. Maj:t att
upplåta rätt till bearbetande av icke inmutningsbara mineralfyndigheter å
kronojord.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att för de fall, beträffande vilka icke särskilda bestämmel-
ser med riksdagens medverkan träffats, medgiva, att Kungl.
Maj:t för tiden intill den 1 juli 1943 må äga att

dels åt svenska medborgare bevilja tillstånd att, mot den
årliga avgäld och under de villkor i övrigt Kungl. Maj:t be-
stämmer, å kronojord inom visst å marken utstakat område
under en tid för varje gång av högst tio år med andras ute-
slutande med arbete belägga och tillgodogöra sig mineralfynd-
igheter av andra slag, än som enligt 1 § gruvlagen kunna
utgöra föremål för inmutning, med rätt för koncessionsinne-
havaren att, därest vid upplåtelse-
setidens utgång dylik upp-
låtelse fortfarande är av riksdagen medgiven, äga företräde
till överenskommelse om fortsatt arbete med fyndighetens
tillgodogörande på de villkor, Kungl. Maj:t då på grund av
sig företeende omständigheter kan finna gott bestämma,

dels ock åt sådan koncessionsinnehavare för den tid, var-
under koncessionen beviljats, upplåta erforderlig mark för
vägar samt för anläggning av verkstäder och arbetarbostäder,
med skyldighet för koncessionsinnehavaren att för sålunda
åt honom upplåtna förmåner gälda visst årligt arrende, som

bestämmes genom särskild uppskattning före upplåtelsens medgivande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Sven Forssberg.
